



TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *Adalet Bakanı Sayın Abdülhamit GÜL* tarafından Anayasanın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ıncı ve 99 uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.17.11.2020

Meral DANIŞ BEŞTAŞ

HDP Grup Başkanvekili

Siirt Milletvekili

Demokratik hak kullanımının yöntemlerinden birisi olan ve anayasal güvence altında olan toplantı ve gösteri yürüyüşü hakkı uzun bir süredir askıya alınmış olup çeşitli gerekçelerle engellenmektedir. Bilhassa 15 Temmuz Darbe Girişiminin ardından ilan edilen OHAL tüm ülkede hak arama arayışlarının engellenmesine dönük bir fırsata çevrilmiş durumdadır. KHK'lerle kamu görevlerinden ihraç edilen mağdurlar, yargı yolunun da kapalı olmasından mütevellit maruz kaldıkları haksızlıkları dile getirmek amacı ile yasaların öngördüğü biçimde demokratik haklarını kullanma yolunu seçmişlerdi. En çok bilineni, daha evvel de cezaevi sürecinde ve sonrasında da hak kayıplarına maruz kalan Veli Saçılık'ın durumu olmuştur. Bir cezaevi operasyonu esnasında kolu koparılan Veli Saçılık'a devlet sorumluluğu gereği tazminat ödemişti ve yine kamu görevine atanmıştı. Ancak KHK ile kamu görevinden de ihraç edilen Veli Saçılık'ın mağduriyeti artmıştır. Bahse konu mağduriyeti dile getirmek için anayasal hakkını kullanması neticesinde ise hakkında çeşitli kereler idari para cezaları kesilmiş, kimi zaman kolluk tarafından aşır şekilde darp edilmiş ve dahi gözaltına alınarak yargı baskısına da maruz kalmıştır. Hakkında kesilen idari para cezaları toplamda 30 bin TL'ye ulaşmış ve hakkında takip başlatılmıştır. Bu aşamada vergi dairesi ile yasalar çerçevesinde bir kısım borcunu ödeyerek anlaşılmış olmasına rağmen bu yöntem hiç uygulanmamış gibi banka hesaplarına el konulmuştur. Banka hesaplarına el konulma işleminin ise, vergi borçlarının yapılanmasına ilişkin yasa

teklifinin TBMM Genel Kurulundan geçerek yasalaşmazdan evvel olması ise dikkat çekici bir gelişmedir. Tüm yurttaşların vergi borçlarını yapılandırma adı altında ödemeleri için kolaylık sağlayan düzenlemenin Saçılık'a uygulanması, sürecin hızlandırılması sonucu engellenmiştir. Burada yurttaş lehine getirilen bir yasal düzenlemeden bazı yurttaşların yararlandırılmaması sonucu çıkmaktadır ki bu durumun anayasanın eşitlik ilkesine aykırılığı tartışma götürmemektedir. Saçılık'ın idari para cezasının derhal ödenmesi noktasında son derece hızlı refleks gösteren yargının, konu bireyin haklarına özgü durumlar olduğu zaman işlem yapmaması da bir diğer ayrımcı yöndür. Şöyle ki Saçılık hakkında tahakkuk ettirilen 16,20 TL'lik idari para cezası sehven 16,020 TL olarak kayıtlara geçirilmiş ve işlemler bu rakam üzerinden yürütülmüş olup, mahkeme ve çeşitli mercilere yapılan sehven hatanın düzeltilmesine yönelik başvurular hiç işleme alınmamıştır. Yine Saçılık'a tebliğ edilen para cezalarının AYM'ye taşınması noktasında ise AYM, tebliğ tarihi yerine cezanın kesilme tarihi esas alınarak bu konuda bireysel başvuru hakkının kullanımını engellemiş bulunmaktadır. Öte yandan, engellilik, yaşlılık ve benzeri adlar altında kişilere bağlanan maaşlara hiçbir şekilde haciz işlemi uygulanmayacağına dönük yasal düzenleme Veli Saçılık nezdinde geçersiz kılınmış ve engelli maaşı üzerine de haciz işlemi yapılmıştır. Veli Saçılık özelinde gerçekleşen bu durumun, pek çok yurttaşın mağduriyeti olduğu bilinmektedir. Haksız ve hukuka aykırı uygulamalara karşı bireyin söz söyleme hakkının, idari para cezaları ev yargı baskısı ile yok edildiğine dair bu uygulama son derece yaygın bir hal almıştır. Bu yaygın durumun ise yurttaşların anayasal haklarının gaspı anlamına geldiği tartışmasızdır.

Bu bağlamda;

- 1- Hâlihazırda, son beş yıl içerisinde kaç kişi hakkında 2911 Sayılı Yasa kapsamında idari para cezası kesilmiştir?
- 2- Son beş yıl içerisinde 2911 Sayılı Yasa kapsamında kişiler hakkında kesilen idari para cezaları toplamı nedir?
- 3- Haklarında idari para cezası kesilen yurttaşların kaçısı hakkında icrai işlem başlatılmıştır?
- 4- Haklarında idari para cezası kesilen yurttaşların kaçının banka hesaplarına el konulmuştur?
- 5- Hakkında idari para cezası kesilen kaç yurttaşın maaşına haciz konulmuştur?
- 6- Mahkemeler 2911 Sayılı yasa kapsamında idari cezası kararlarını hangi kriterlere göre vermektedir?
- 7- İcrai işlemlerde başkaca hiçbir geliri olmayan yurttaşların yaşlılık yahut engellilik maaşlarına hangi gerekçe ile haciz işlemi konulmaktadır? Yasalara aykırı bu uygulamanın dayanağı nedir?

8- Veli Saçılık hakkında, derhal icrai işlem başlatılma gayesi yeni yasal düzenlemeden faydalanmasının engellenmesi midir? Yapılandırma başvurularında “davdan vazgeçme” şartının getirilme gayesi nedir? Yurttaşların dava yolu ile hak arama hürriyetleri neden engellenmektedir?

9- AYM neden bireysel başvurularda idari para cezasının tebliğ tarihi yerine cezanın verildiği tarihi esas almaktadır? Bu uygulamanın yasal bir dayanağı var mıdır?

10- Kişilerin hak arama hürriyeti neden idari para cezaları uygulanarak engellenmektedir?

11- Pandemi döneminde uygulanan kuralların sadece muhalif çevrelerin hak arama özgürlükleri söz konusunda uygulanıp, diğer hallerde uygulanmadığına dönük tespit doğru mudur?

12- Hukukun kişilere, zamana ve mekana göre farklı uygulanma gerekçesi nedir? Bu yargıya olan güveni azaltmıyor mu?

13- Veli Saçılık özelinde uygulanan hak arama hürriyetinin idari para cezası yöntemi ile engellenmesi tüm toplumun anayasal haklarından vazgeçmeleri için seçilen bir yöntem midir?